

LABORATORIENYT

INFORMATION TIL PRAKTISERENDE LÆGER

3. UDGAVE FEBRUAR 2019

OUH
Odense Universitetshospital
Svendborg Sygehus

Region Syddanmark

Denne folder udsendes hvert halve år til alle praktiserende læger, der modtager prøvesvar fra laboratorier på Odense Universitetshospital

Automatisk bestilling af blodprøveglas til almen praksis

v/Peter Wæde Hansen, læge

På Afdeling for Klinisk Biokemi og Farmakologi i Odense er vi i gang med at udvikle et system til automatisk bestilling af blodprøveglas og kanyler hos almen praksis. Målet er at reducere spild samt at nedsætte risikoen for prøvetagning i for gamle glas, hvilket kan ske, hvis der er bestilt flere glas, end der forbruges i det daglige. Dette gælder særligt for glas, der benyttes sjældent. I dag har vi ikke mulighed for at kassere glas, der er blevet for gamle, og en overskreden sidste brugsdato kan muligvis påvirke analyse-resultatet.

“Det er tanken at man i det daglige slet ikke behøver at holde øje med lagerbeholdningen i almen praksis”

I dag bestiller praksis som bekendt selv glas og kanyler ved behov. Dette kræver manuel optælling i lægehuset, indsending af papiropgørelse og derefter håndtering af denne på KBF samt pakning/afsendelse af det bestilte. På sigt er det meningen, at systemet skal afløse denne manuelle glasbestilling og papirregistreringen. Desuden er det tanken, at man i det daglige slet ikke behøver at holde øje med lagerbeholdningen i almen praksis.

Systemet blev i november måned udrullet i 5 lægehuse mhp. afprøvning og tilpasning. Hvis denne fase forløber tilfredsstillende, er det målet at inkludere flere lægehuse. Vi håber, dette vil blive muligt i løbet af foråret 2019, men vi vender selvfølgelig tilbage med yderligere information, inden det sker.

Formålet med folderen er:

- » At oplyse hver lægepraksis om eget forbrug af analyser, samt om variationen i dette forbrug mellem lægepraksisser.
- » At give større bevidsthed om anvendelse af analyser med hensyntagen til økonomi.
- » At gøre brugen af analyser mest klinisk hensigtsmæssig.

Nyt svarformat for ANA HEp2 IIF analyserne

v/Anna Christine Nilsson, 1. reservelæge,
Klinisk Immunologisk Afd. (KIA)

Per 8. oktober 2018 indførte KIA et nyt svarformat for ANA HEp2 IIF*-analyserne. Mønsterbeskrivelsen er nu i overensstemmelse med ICAP (*International consensus on ANA patterns*) nomenklaturen. Formålet med ændringen er et ønske om standardisering af mønsterbeskrivelse og svarafgivelse.

For analysen **ANA HEp2 screening** gælder, at den besvares som enten "NEG" (negativ) eller "POS" (positiv) i resultatfeltet. Positive fund mønstertolkes iht. ICAP nomenklaturen. Eventuelle cytoplasmatiske mønstre besvares som bifund, men beskrives ligeledes iht. ICAP nomenklaturen. I analysekommentarfeltet angives mønster og styrke (svagt positiv, middelstærkt positiv, stærkt positiv).

For analysen **ANA HEp2 titrering** gælder, at titer (som er en markør for koncentration) angives i resultatfeltet. Hvis titeren er ≥ 160 , bliver resultatet flaget med "***". I analysekommentarfeltet angives mønster.

Analyseoversigten i KIA's Brugerhåndbog (findes på www.ouh.dk/kia) er opdateret med en oversigt over de almindeligste ANA HEp2 IIF mønstre med korresponderende AC-koder og associationer til kliniske tilstande. Yderligere information om individuelle AC-koder kan findes ved opslag på ANApatterns.org.

For yderligere information kontakt:

Sandra Gaedt Schmidt, afdelingsbioanalytiker, KIA
Tlf.: 4043 3660

Mail: Sandra.gaedt.schmidt@rsyd.dk

* indirekte immunfluorescens.

Anvendelse af analyser i almen praksis fra laboratorier på OUH

v/Lene Rosenberg, læge

Der er lavet en opgørelse over antal af et bredere repertoire af meget anvendte analyser pr. 1000 sikrede for perioden 1. juni til 30. november 2018. Diagrammerne viser antal fordelt på de 93 praksisser, som sender prøver til KBF, OUH. I nærværende udgave er der desuden fokus på lipid-analyser, da disse benyttes flittigt. Via nedenstående link og det tidligere fremsendte nummer, som er specifikt for din/jeres praksis, er det muligt at se dit/jeres analyseforbrug. <http://www.ouh.dk/wm506876>

Såfremt det fremsendte nummer er bortkommet, kan dette oplyses ved at tage kontakt til: Sekretær Gitte Nielsen tlf.: 6541 1319 eller mail: Gitte.Nielsen8@rsyd.dk

Lipider

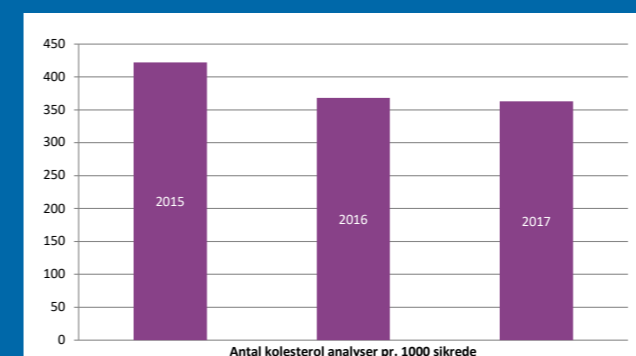
v/Lene Rosenberg, læge

» Lipidsænkende behandling hos personer på +85 år er om diskuteret (1), og dermed er relevansen af måling af lipidprofil i samme aldersgruppe også tvivlsom (1). Trods dette, er der i flere år set et øget forbrug af disse analyser hos denne aldersgruppe - og det er især med bidrag fra almen praksis (1).

» Ved lav risiko for iskæmisk hjertesygdom, anbefales gentagelse af lipidprofil hvert 3. år, mens man ved højere risiko samt ved patienter i stabil behandling anbefaler analyserne en gang årligt (2). Ved igangsættelse eller ændring af behandling anbefales måling med 1-3 måneders interval (2).

» Analyserne kolesterol, HDL og LDL er på OUH tidsmæssigt blokeret med et interval på 28 dage.

Af figur 1 fremgår det, at antallet af kolesterolanalyser i 2016 er faldet i forhold til i 2015. Det samme gør sig gældende for antal af HDL og LDL.

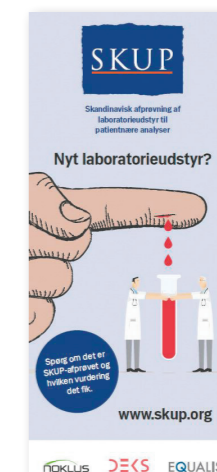

Figur 1: Egne data (KBF). Samlet årligt antal kolesterolanalyser pr. 1000 sikrede taget i alle praksisser, som sender til analyse ved KBF, OUH.

Blodprøvetagning og laboratoriemedicinske undersøgelser i almen praksis

v/Erling Birkemose Nielsen, laboratoriekonsulent

For at sikre korrekte og dermed brugbare resultater, bør alle, der foretager prøvetagning og analysering på patientnært (POCT) udstyr, f.eks. måling af hæmoglobin på HemoCue, være oplært i dette. Oplæring kan foretages af personer i almen praksis, som er oplært i korrekt prøvetagning og analysering eller af jeres laboratoriekonsulent.

Få viden om et laboratoriestyr, før du køber

- Spørg efter resultater fra en SKUP-afprøvning hos producenten!

PLO støtter SKUP's arbejde for at øge kvaliteten af laboratorieanalyser, der udføres i almen praksis

v/Lisbeth Berit Nielsen, SKUP koordinator i Danmark

SKUP er et skandinavisk samarbejde med lang erfaring med afprøvning af laboratoriestyr, som bruges patientnært. Siden 1997 er der gennemført 120 afprøvninger af forskelligt udstyr til patientnære analyser. Af disse har 24 afprøvninger resulteret i, at udstyret ikke blev lanceret på det skandinaviske marked i den udgave, som blev afprøvet.

Med en SKUP-afprøvning opnås viden om et udstyrs analysekvalitet og brugervenlighed.

De fleste SKUP-afprøvninger gennemføres i samarbejde med almen praksis og viser, hvordan udstyret fungerer ude i "virkeligheden" hos de tiltænkte brugere.

Med en afprøvning følger en rapport, hvor resultaterne samles og vurderes overfor forud fastsatte kvalitetsmål.

SKUP-rapporterne lægges ud på hjemmesiden: www.skup.org. Der kan også findes et resumé, som indeholder en konklusion på, om laboratoriestyret opfylder kvalitetsmålene for analysekvalitet (præcision og nøjagtighed) og brugervenlighed.

En SKUP-rapport er ikke garant for, at kvalitetsmål for analysekvaliteten er opfyldt, så husk altid at læse resumé fra afprøvningen før du køber!

MIKAP

v/Erling Birkemose Nielsen, laboratoriekonsulent

Husk at tjekke facit på MIKAP udsendelser, før kontrolprøverne kasseres. Hvis facit resulterer i "ikke tilfredsstillende", kan undersøgelser gentages på kontrolprøverne. Nedenfor ses eksempel på, hvordan facit vurderes.

MIKROSKOPISK KVALITETSKONTROL	
Antal bakterier	
Mit resultat (antal/synsfelt)	1-10 bakterier per synsfelt
<i>Facit</i>	< 10 bakterier per synsfelt
Beregnet kvalitet denne prøve	Tilfredsstillende
Bakteriemorfologi	
Mit resultat (type)	Blanding
<i>Facit</i>	Stave
Beregnet kvalitet denne prøve	Ikke tilfredsstillende
Dyrkning	
Mit resultat (vækstgrad)	Vækst
<i>Facit</i>	Vækst
Beregnet kvalitet denne prøve	Særdeles tilfredsstillende
Mit resultat (mængde kvantitativ dyrkning)	< 10*5 kolonier per ml
<i>Facit</i>	< 10*5 kolonier per ml
Beregnet kvalitet denne prøve	Særdeles tilfredsstillende
Mit resultat (florasammensætning)	Blandingskultur
<i>Facit</i>	Blandingskultur
	Blandingskultur - stave
Beregnet kvalitet denne prøve	Særdeles tilfredsstillende

I løbet af en toårig periode skal der være opnået mindst "mindre tilfredsstillende" resultat for alle del-elementer af kontrollen, se eksempel ved siden af.

Region: Syddanmark LKO Database Denmark

Praktisernavn: Bogen Lægehus Reference laboratorium: Afdeling for Klinisk Biokemi & Farmakol Laboratoriekonsulent: Erling Bir

30-10-2018

MIKAP kvalitetskontrolrapport
Beregnet 2 år tilbage

MIKROSKOPISK KVALITETSKONTROL	
Antal bakterier	
Mit resultat	80
Beregnet kvalitet	Tilfredsstillende
Bakteriemorfologi	
Mit resultat	40
Beregnet kvalitet	Ikke tilfredsstillende
Dyrkning	
Vækst	
Mit resultat	80
Beregnet kvalitet	Mindre tilfredsstillende
Mængde	
Mit resultat	80
Beregnet kvalitet	Tilfredsstillende
Florasammensætning	
Mit resultat	53,3
Beregnet kvalitet	Mindre tilfredsstillende

Referencer

Referencer med relation til "Nyt svarformat for ANA HEp2 IIF analyserne"

1. <https://www.anapatterns.org/>
2. Chan EK, Damoiseaux J, de Melo Cruvinel W, et al. Report on the second international consensus on ANA Pattern (ICAP) workshop in Dresden 2015. *Lupus* 2016;25:797-804.
3. Agmon-Levin N, Damoiseaux J, Kallenberg C, et al. International recommendations for the assessment of autoantibodies to cellular antigens referred to as anti-nuclear antibodies. *Ann Rheum Dis* 2014;73:17-23.

Referencer med relation til "Lipider"

1. Gils C, Christensen K, Nybo M. A Population-Based Study of Cholesterol Measurements in the Oldest Old. *Current Aging Science* 2015;8:1-6.
2. Lang T. National minimum Re-testing Interval Project. The association for Clinical Biochemistry and Laboratory Medicine 2013.

Kontaktoplysninger

Afdeling for Klinisk Biokemi og Farmakologi
Odense Universitetshospital
J. B. Winsløvs Vej 4,
Indgang 18 Penthouse 2, sal,
5000 Odense C
Tlf.: 65 41 28 21

Overlæge Mads Nybo
Tlf.: 65 41 11 61

Laboratoriekonsulentordningen
Erling Birkemose Nielsen
Tlf.: 65 41 28 33